

aflat în diferite stadii la purtătorii diverselor graiuri slave actuale din R.P.R. În satul Pătrăuții-Sucevei, de pildă, numai reprezentanții generației celei mai vîrstnice vorbesc, uneori, în mediul familial în limba ucraineană, ceea ce arată clar că bilingvismul ucraineano-romîn se încheie în fața noastră.

Studierea bilingvismului, iar pe alocuri chiar a tri- și cvadrilingvismului populațiilor cu graiuri slave din țara noastră prezintă un deosebit interes și pentru lingvistica generală.

Pe alocuri se constată și cazuri de bilingvism *romîno-slav*, adică de romîni care vorbesc deopotrivă de curent în limba romînă și în graiul slav local. Se pare că nici acest fenomen nu a fost pînă în prezent studiat.

10. Cercetarea graiurilor slave actuale din țara noastră prezintă nu numai interes teoretic, așa cum am arătat pînă aici, ci și un anumit interes *practic*, legat de nevoile învățămîntului și ale culturii. Nu este nevoie să se demonstreze că de cunoașterea temeinică de către învățători și profesori a specificului graiurilor slave locale depinde, în bună măsură, îmbunătățirea predării în școli a limbilor literare slave respective, precum și a limbii romîne.

În concluzie, se poate afirma că graiurile slave actuale din R.P.R. prezintă interes pentru istoria limbilor slave, pentru slavistica generală, pentru lingvistica generală și pentru studiarea diverselor aspecte din istoria limbii romîne. Rezultatele cercetărilor de dialectologie slavă pot fi folosite totodată și în scopuri practice, în învățămînt.

III

SARCINILE ȘI PERSPECTIVELE CERCETĂRII GRAIURILOR SLAVE DIN R.P.R.

Rezultatele cercetărilor de pînă acum în domeniul dialectologiei slave din țara noastră pot fi apreciate, în ansamblu, ca *pozitive*. Important în această privință este, în primul rînd, faptul că printre slaviștii noștri tineri a fost trezit interesul pentru cercetarea graiurilor slave. (Ar fi bine dacă la catedrele de slavistică și de limbă rusă de la facultățile de filologie din București, precum și de la Cluj și Iași, s-ar întreține și s-ar cultiva și în viitor interesul pentru dialectologia slavă). Este, de asemenea, important că au fost întreprinse pînă acum un număr însemnat de deplasări pe teren, la purtătorii graiurilor slave, că s-au efectuat anchete-sondaj și că s-a strîns un volum considerabil de date concrete.

Dar, rezultatele cercetărilor din ultimii ani în domeniul dialectologiei slave din R.P.R. arată și unele *deficiențe*, inerente etapei de început în care ne găsim încă în acest domeniu.

Raportate la ansamblul cercetărilor, slăbiciunile și lipsurile principale de pînă acum sînt, așa cum rezultă din analiza informațiilor pe care ni le-au furnizat cercetătorii diverselor graiuri, cîteva.

a) S-a realizat prea puțin pe linia coordonării eforturilor celor care s-au angajat în cercetarea graiurilor slave de la noi. Este cazul graiurilor slovace și, în parte, al celor rusești. Din această cauză nu s-a făcut pretutindeni și totdeauna o planificare motivată și de perspectivă a cercetărilor, cu stabilirea precisă a obiectivelor concrete ale diverselor deplasări pe teren și cu stabilirea anumitor termene de îndeplinire a obiectivelor fixate.

b) Nu s-a realizat încă un echilibru între ritmul de strîngere a materialului brut de pe teren și prelucrarea și publicarea sa.